

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: eene Atkondiging van den Burgemeester en Wethouders van Groningen, inhoudende: Reglement en Tarif der Frachtlouwen voor het Beurtveer tusschen Groningen, Kampen, Harderwijk en Amersfoort; — eene Publicatie wegens de 24ste Staatsloterij, — alsmede Verdrag van het verhandelde in de Staten-Generaal.

NIJWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 10 Januarij.

De firma *gehr. Hartvelt & Co.*, aan welke onlangs was toegestaan eene Javaansche of Hollandche drukkerij te Soerabaja te mogen openen, heeft thans van het gouvernement vergunning erlangd, om onder de gewone voorwaarden voor Nederlandsche nieuwsteden in deze gewesten, eene courant of een periodiekblad uit te geven in de Javaansche taal en met Javaansche karakters gedrukt.

Den 30 en November heeft de commissie van commissarissen van militaire en burgerlijke zaken eigenaars van de verkiezingen, van tien in het verkiezend geslacht bij hemilitair hospitaal te Weltevreden opgeleide Javaansche vrouwen. Alle tien gaven bij dit onderzoek blijken van voldoende kunde, om tot de verkiezingspraktijk te worden toegelaten.

Bij besluit van den 29den December, is de magt, ter goedkeuring van de benoeming van onderlingen, diakenen en andere kerkelijke beambten van de Protestantische gemeenten op Java, door den gouverneur-generaal op de gewestelijke besluiten overgedragen.

Het gouvernement heeft met de firma *E. Choulau, Deleman en Co.* alhier, een contract gesloten voor den geregelde aanvoer van ijs, gedurende drie achtereenvolgende jaren, ter voorziening in de behoefte der residentie Batavia. Zij hebben aangenomen minstens 300 ton of 600,000 Amst. ponden jaarlijks aan te voeren.

Door den gouverneur-generaal is verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris der wees- en boedelkamer te Samarang, *R. W. H. Ramdohr*.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berichten uit New-York van den 13len Febr. heeft de staat Illinois, het voorbeeld van Massachusetts, New-York, Wisconsin en Iowa volgruende, een bekenden bestrijder der slavernij, uit dien hoofde en zonder overgens op zijne politieke kleur acht te slaan, tot lid van den Senaat der Unie verkozen. Twaalf zeisels in den Senaat zullen op die wijze bezet zijn, wanneer New Hampshire, gelijk men verwacht, ook zulk eene keuze doet. De gestadige toename van de sterkte der partij in den meest conservatieve tak van het staatsgezag in de Unie, wordt als een merkwaardig feit beschouwd; het is een gevolg van de overhelling tot de zaak der slavenhoudende staten, welke het bewind van den heer Pierce allengs meer aan den dag legt, terwijl hetzelfde aanvankelijk eene staatkunde van onpartijdigheid en verzoening scheen te willen volgen.

RUSLAND. — TURKIJE.

Het groote feit van den dag blijft het onverwacht overlijden van Keizer *Nikolaus*. Onbeschrijfelijk is de indruk daardoor te wege gebracht. De vorst, aan wiens voeten miljoenen stervelingen zich bukten, op wiens wenken ontelbare legerescharen werden opgeroepen en die zijnen troon op drie werelddeelen had gegrondvest, heeft thans als de groothed en magt afgelegd en ligt krachteloos en dood op het paradebed ter neer. De man in wiens handen voor een groot deel het lot der volkeren gelegen was, is thans, in niets meer verheven boven den arm-tien daglooner, de eeuwige rust ingegaan, om, gelijk wij bidden, aan gindsche zijde des grafs het heil te verwerven, wat elk oprecht geloovig Christen is weggelegd.

Het gewigt der gebeurtenis wordt nog verhoogd door het plotseling waarmede zij voorviel. Niets was nog bekend van de ongesteldheid des doorluchtigen lijdens, of reeds weerklonk de treurige tijding, dat 's Keizers levensdraad was afgesneden. Dit plotseling van zijn heengaan heeft, in verband tot hetgeen vroeger in Rusland te dien opzichte meermalen is voorgekomen, tot vermoedens aanklading gegeven die, ons er toe nopen de bulletins bekend te maken, welke van 's Keizer siektetoestand berigt geven. Reeds sedert eenige dagen leed de Keizer n.l. aan de griep, zonder dat dit evenwel ongerustheid baarde. Ook de Keizer zelf scheen zijne ongesteldheid gering te achten en inspecteerde dagelijks de aankomende en vertrekkende troepen. Deze verwaarloozing moet echter een gevaarlijk karakter aan zijne kwaal hebben gegeven.

Den 28sten Febr. openbaarden zich dan ook verschijnselen, die den geneesheeren deelen besluiten, de keizerlijke familie te verwittigen, dat het leven van Zijne Majesteit in gevaar verkeerde. Van dien dag dagteekent het eerste bulletin, dat, evenals de volgende, door den dienstdoenden adjutant van Z. M. aan 's Keizers zwager, den Koning van Pruisen, werd medegedeeld. In het eerste wordt gezegd, dat in den avond van dien dag eene hevige koorts den lijder had aangetast, die den geheelen nacht voortgeduurd en den slaap verhoedde; dat voorts de regter long mede aangedaan was en de Keizer goed had opgegeven. Het tweede bulletin van den 1sten Maart, 's namiddags ruim 4 uur, deelt mede, dat de toestand sedert den morgen in niets verbeterd was. Vijf uren later wordt berigt, dat de toestand des Keizers in den verderen loop des dags zeer verergerd is; dat het opgeven moeilijk wordt en de stof eene sterke aandoening der long aantoonde; dat er vrees bestaat voor verlamming van de longen en dat de troonopvolger, op verzoek der doctoren, den Keizer verzoekt het heilige Avondmaal te nemen.

Nog dienselfden avond werd door den adjutant getelegrafeerd, dat de Keizer geweigerd had, het Heilig Avondmaal te nemen en dit tot den volgende morgen had uitgesteld, en dat hij slechts de Keizerin en den Troonopvolger zag. 's Morgens vroeg van den 2den luidt de dépêche: „de Keizer heeft de mededeeling van doctor *Mandt*, dat eene verlamming van de longen mogelijk was, kalm aangehoord en slechts gevraagd, wanneer zal ik verlamd zijn? De arts konde daarop geen bepaald antwoord geven. In het Russisch vroeg de Keizer nog aan dr. *Carrell*: wanneer zal ik stikken? De Keizer nam het Avondmaal, nam afscheid van vrouw en kinderen, zeggende elk afzonderlijk, ook zijne kleinzonen, met eene krachtige stem, bij volle bewustheid en met groote kalmte. De pols moet nog krachtig zijn; toch gaf men reeds muskus. De Keizerin houdt zich bedaard.

De hooge lijder had nog des voormiddags van den 1sten verscheidene bijeenkomsten met hooge personaadjen, die hij achtereenvolgens bij zich had laten ontbieden. Voornamelijk onderhield hij zich geruimen tijd met graaf *Orloff* en graaf *Adlerberg*. Hij maakte verscheidene schikkingen en ging daarbij met eene bewonderenswaardige kalmte te werk.

Omgiven van al die te Petersburg aanwezige leden van het Keizerlijk geslacht, blies Keizer *Nikolaas* den laatste adem uit.

Keizer *Alexander II* heeft bij eene proclamatie, gedagteekend van Vrijdag den 2den deser, den volke zijne beklanning van den Keizerlijken troon verkondigd. Den volgende dag heeft de Keizer, zooals wij reeds onder de telegrafische berichten hebben medegedeeld, het huldebetoon der groot-rijksdignitarissen en der bezetting van de hoofdstad aangenomen.

De nieuwe Keizer is geboren den 29sten April 1818 en op den 28sten April 1841 gehuwd met de grootvorstin *Maria Alexandrowna*, dochter van wijlen *Lodewijk II*, groothertog van Hessen. Van een vijftal kinderen, waaronder 3 zoons, is de oudste *Nikolaas Alexandrovitch*, thans troonopvolger, geboren op den 20sten Sept. 1843. „Zul *Alexander II*, vraag

de Belgische *Precursier*, de staatkundige gedraglijn zijns vaders volgen, of zal hij zijne troonsbeklimming door het sluiten van den vrede kenmerken? Des prinses antwoorde, alsmede de heetelinge van den toestand waarin hij zich bevindt, „doen de meening ter gunste van de laatste vooronderstelling overbellen. Inderdaad is het bekend, dat sedert den aanvang van den oorlog de brieven uit Rusland den grootvorst-troonopvolger altijd hebben voorgesteld als tegenstander van den oorlog, waartoe zijn broeder, grootvorst *Konstantijn*, groot-admiraal der vloot, in tegendeel, den Keizer, zijnen vader, aanspoorde. Wat er ook van zij, het manifest, dat de nieuwe Keizer bij gelegenheid zijner troonsbeklimming zal bitvaardigen, zal ons ten deze op de hoogte brengen. In afwachting echter van dat staatsstuk, kan men de opmerking niet onthouden, dat nooit een souverain onder zwaarwegiger omstandigheden den troon beklom.

Naar luid van berichten uit Sint-petersburg van den 18den, in Czernewitz ontvangen, en van daar naar Weenen overgebracht, is ook vorst *Mentshikoff*, ten eerste van de ongeschiede weder en de plotselinge afwijking van de koudte en lente-warmte, min of meer ongesteld. Volgens het zeggen van deserteurs van het Fransche vreemden-legioen en Engelsche overloopers, hebben de Britsche troepen de bewaking van de loopgraven thans bijna geheel aan de Franschen overgelaten, en naar luid van Engelsche berichten, was de brigade der garde den 16ten tot 363 man, in staat om dienst te doen, vermolt. — De voornaamste Britsche batterij was echter nog steeds door Engelsche artilleristen bezet, en men wachtte slechts op de aankomst van een' genoegzamen voorraad buskruid, kogels en hommen om het voorgenomen aanhoudende bombardement te kunnen beginnen. De spoorweg van Bala-klava naar de loopgraven was den 16ten tot op een' afstand van eene Engelsche mijl bruikbaar.

Overigens is van de Krim niets mede te deelen, wat de moeite der lezing zoude beloonen. Ook daar zal de dood des Keizers zich doen gevoelen, daar men de Russen, die in hunnen Keizer niet alleen den vorst, maar ook hun kerkelijk opperhoofd verliezen, niet in hunnen rouw op het strijperk zal dagen. Anderen willen integendeel, dat de geallieerden wel degelijk gebruik zullen maken van de algemeene verslagenheid, die de dood des beminden vorsi onder het Russische leger zal te weeg brengen en nu meer dan ooit een' geduchten aanval raadzaam zullen achten. Wij laten ons met dergelijke vermoedens niet verder in en sluiten met de volgende geestige woordspeling, dezer dagen op het karneval te Antwerpen gedebeiteerd. Daar zag men namelijk een Russischgezinde door de straten wandelen, met een groot plakkaat op den rug, waarop stond:

Oorlog in de Krim.

Can... Robert? Neen, Robert... aan niet.

Ook de vredesonderhandelingen in Weenen zullen geheel en al van gedaante veranderen, nu 's Keizers dood is tusschen beide getreden. Wij onthouden ons daarom van heiggen hieromtrent werd medegedeeld vooruit het berigt van het overlijden bekend was geworden. Reeds was de tweede gevolmagtigde van Rusland graaf *von Tioff*, te Weenen aangekomen en zou *Russell* ook reeds zich daar hebben bevonden, zoo hem niet te Berlijn de hoogst gewichtige tijding uit Petersburg was ter oore gekomen. Hij heeft thans onmiddellijk om nieuwe instructiën van Londen verzoekt, ten einde zich daarnaar te kunnen gedragen.

Onder de instructiën, welke de Turksche gezant, *Riza bey*, voor de conferentiën medegebruikt heeft wordt genoemd eene schuldveroordeeling van 500 miljoen piketers, die Rusland zou moeten betalen tot schadevergoeding wegens oorlogskosten, die Turkije heeft moeten aanwenden.

Volgens een door de Parijsche dagbladen medegedeeld berigt uit Konstantinopel, is de concessie tot doorgraving der landengte van Suez, die door den Onderkoning van Egypte aan eenen Franschman, den heer *de Lesseps*, verleend was, thans door de Porte bekrachtigd.

ITALIË.

Ten aanzien van het ontwerp van wet tot opheffing der kloosters (heiwijk, zoals aan onze lezers reeds is medegedeeld, in de Kamer der Volksafgevaardigden met eene meerderheid van 116 tegen 86 stemmen is aangenomen) verneemt men, dat heizelve bij de senateurs groten tegenstand vindt, en de commissie uit dat staatsligchaam heeft te kennen gegeven, dat het ministerie op geene onders euning in dezen kan rekenen, bijaldien geene belangrijke wijzigingen in het ontwerp gemaakt worden. Men meent dat die zwarigheden aan den invloed van het hof van Rome toe te schrijven zijn, en ook daaraan, dat de Koning, na de herhaalde treurige bezoeken van het koninklijk huis, meer dan vroeger tegen die wet wordt opgestoot.

Eene telegrafische dépêche uit Turijn van den 3den meldt, dat ook de Sardinaische senaat het traktaat met de Westersche mogendheden heeft goedgekeurd.

Den 4ten heeft de uitwisseling plaats gehad van de ratificatiën van het tusschen Sardinië en de Westersche mogendheden gesloten verdrag.

SPANJE.

Den 23sten heeft de partij der onverdraagzamen in de Cortès zijner ruiters verklaard. Het was haar niet voldoende alle amendementen te hebben verworpen, die strekten om in de nieuwe constitutie niet alleen den schijn van de vrijheid van godsdienst, maar zelfs de eenvoudige godsdienstverdraagzaamheid op te nemen; zij stelde bovendien nog een amendement voor van haar zelve uitgaande, houdende onbe-wimpelde verklaring, dat de staat de verplichting op zich neemt, in geheel Spanje de Katholieke, Apostolische en Roomsche godsdienst, als de uitsluitend eenige godsdienst der Spaanjaarden, te handhaven. De heer *Jaen*, die dit amendement verdedigde, beweerde, „dat er voor eene natie geene groothed, geen voorspoed, geen geluk kan bestaan, dan alleen wanneer die natie is zamengesteld uitsluitend uit Katholijken, zonder eenige vermenging met Protestanten, Israëlieten of belijders van andere gezindheden." De redeaar ging nog verder, en betoogde zelfs, dat Frankrijk veel zou geven, om bevrijd te worden van al de niet-Katholieke Franschen en al de tempels en synagogen verwoest te zien. Wij voegen daar niets bij dan de woorden van *P. Indép. Belge*, — welk blad overigens, wat Frankrijk betreft, zegt, dat de heer *Jaen* wel zal gedoogen dat het hem niet gelooft, — luidende: „Tot zoo ver zijn dus op dezen oogenblik de klerikalen der school van den heer *Jaen* en van *P. Univers*. Kan men er nu nog aan twijfelen dat die klerikalen, waren zij de sterksten, zouden aarzelen de inquisitie weder in te voeren?"

De heer *Jaen* — zegt de *Tijd*, *N. Holl. Ct.* — heeft zijn amendement toegelicht en ontwikkeld op eene wijze, die toont dat men in Spanje nog niet geheel ontaard is! Hoe onverdraagzaam zich tot nog toe de meerderheid in deze discussie ook heeft getoond, heeft zij het toch niet zóver durven drijven om zulk een amendement aan te nemen. Het is met 168 tegen 66 stemmen verworpen.

In diezelfde zitting heeft de commissie, belast met het onderzoek van het wetontwerp betreffende den verkoop van de geestelijke goederen, verslag uitgebracht. Dit is in alle opzichten gunstig voor het ontwerp van den minister van Financiën *Mados*.

In de zitting van den 24sten is, nadat alle amendementen waren verworpen, de discussie geopend over het voorstel zelf der commissie, waarbij de Katholieke, Apostolische en Roomsche godsdienst tot godsdienst van Staat wordt verklaard, doch tevens bepaald, dat geen Spanjaard noch vreemdeling voor zijne godsdienstbelijdenis zal kunnen worden vervolgd, tenzij hij die door opebare handelingen aan den dag legge. De minderheid der commissie wenschte bij het woord „ver-

volgd", „burgerlijk" te stellen. Men begrijpt dat, indien dit voorstel werd aangenomen, deze bepaling een ruim veld opende voor alle vervolgingen, behalve de burgerlijke vervolgingen. Het voorstel van de meerderheid der commissie is aangenomen met 148 stemmen.

De ministerraad heeft tot de hernieuwing van de vlottende schuld besloten.

De regering heeft bepaald, dat zij geene eedsaflegging op de nieuwe constitutie zal eischen.

De vrees voor den opstand der Carlisten op verscheidene punten des rijk, wordt steeds grooter. De regering zal, met het oog daarop, onvermijdelijk tot eene nieuwe leening moeten overgaan.

Volgens berichten, over Spanje ontvangen, is op het eiland Cuba eene zamenzwering ontdekt.

DUITSCHLAND.

Het Pruisische hof heeft, op bevel des Konings, reeds den 2den de rouw over den Keizer van Rusland voor vier weken aangenomen. De Prins van Pruisen zal zich naar Petersburg begeven ten einde de deelneming van het gehele hof in het treurig verlies over te brengen.

De kroonprins en de kroonprinses van Wurtemberg (grootvorstin *Olya* van Rusland) zijn den 3den naar Petersburg vertrokken.

Uit Weenen wordt per telegraaf gemeld, dat de Keizer aan prins *Gortschakoff* zijn leedgeloof heeft te kennen gegeven over het overlijden van Keizer *Nikolaas*. De aartsbischop *Wilhelm* vertrekt naar Petersburg, om des Keizers condoleantie derwaarts over te brengen.

Hoewel al de bezwaren nog niet uit den weg zijn genomen, is toch het uitzicht op het sluiten van eene atzonderlijke overeenkomst van Pruisen met de Westersche mogendheden verbeterd, derwijze, dat Pruisen aan de te Weenen te hervatten conferentiën deel zal kunnen nemen.

Ten einde dien gunstigen uitslag zoo veel mogelijk te verzekeren, heeft de Pruisische gezant te Parijs, generaal *von Wedell*, het noodig geacht, om in persoon bij zijnen Koning aan te dringen op de wegneming der nog bestaande moeilijkheden. Den 28sten naar Berlijn vertrokken, wordt hij binnen weinige dagen te Parijs teruggewacht.

Bij de Pruisische Eerste Kamer is een voorstel ingediend, onderterkend door een groot aantal leden van alle partijen, waarbij de wensch wordt uitgedrukt dat de regering geene gelegenheid late voorbijgaan, geschikt om te leiden tot de afschaffing van den Sonatol.

De minister van binnenlandsche zaken van Baden heeft de uitzetting bevolen van de Jezuïeten, welke de aartsbischof van Freiburg had ontboden, om tijdens de vasten in zijn diocesse te prediken.

ZWITSERLAND.

Zwitserland bezit thans een volledig telegrafennet dan eenige andere staat van Europa. Op elke 25,000 zielen komt een telegrafisch bureau, terwijl Engeland er slechts op de 56,000 een heeft, Sardinië op de 70,000, Belgie op de 180,000, Frankrijk op de 290,000 en Pruisen op de 320,000. Bovendien zijn de prijzen der dépêches nog lager dan zelfs in de Ver. Staten.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Wordt overal elders geklaagd over den druk, die door den tegenwoordigen oorlog op handel en nijverheid wordt uitgeoefend, — in Zweden daarentegen zijn deze, sedert het begin van den oorlog, niet voortgedaakt. Zoo bedroeg de overtrekken van de schatkist in 1854 niet minder opgebracht dan 7,702,000 rijksbankdaalders, tegen nauwelijks twee miljoen in 1853. De bank heeft in 1854 voor veertien miljoen rijksbankdaalders zaken gedaan, en in het voorafgegaane jaar slechts voor acht. In 1854 is daar voor ruim twee miljoen centenaars ijzer, en omsreeks 1,100,000 ton granen uitgevoerd, welk bedrag de uitvoer van die artikelen vroeger bijna nimmer had bereikt. Bij de spaarbanken in dat land hebben de inleggers schier allen de hoogste geldsom bereikt, die door één persoon mag ingebracht worden; en de arbeidslieden klagen dat zij geene gelegenheid meer hebben voor veilige belegging hunner besparingen. Dit laatste is ook in Noorwegen het geval.

GROOT-BRITANNIË.

LONDEN, 3 Maart.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft lord *Palmerton* de mededeeling gedaan, dat de regering twee telegrafische dépêches, uit 's Gravenhage en Berlijn, heeft ontvangen, meldende het overlijden van den Keizer van Rusland.

Van regeringswege is aan het Huis mededeeling gedaan, dat Engeland eene aanzienlijke magt Turksche ruiters naar de Krim zendt.

De heeren *Goderich* en *Mores* stelden voor een adres te rigten aan de kroon, tegen het tegenwoordig stelsel van promotie bij het leger en het koopen van hooger rangen daarbij. — Sir *Peel* en andere leden verdedigden het bestaande stelsel, dat echter door sir *Evans* hevig bestreden werd. — De heeren *Seymour*, *Elcho* en *Herbert* verklaarden zich tegen de motie. — Lord *Palmerton* deed uitkomen de moeilijkheid die er in gelegen is, om thans het bestaande stelsel bij het leger te veranderen naar de voorbeelden des vastenlands, zonder de krijgsopdrachten aan te nemen. Hij verklaarde tevens dat de regering voortaan, meer dan tot dusverre het geval was, sergents tot officieren zal benoemen, en over het algemeen de promotie bij het leger bevorderen. De minister-president verzoekt den heer *Goderich*, na deze verklaring, zijne motie in te trekken. — De heer *Goderich* weigerde, en daarop werd de motie in omvraag gebracht, doch verworpen met 158 tegen 114 stemmen.

Deze stemming wordt van gewigt geacht, als een blijk dat het Lagerhuis op de inzichten der tegenwoordige bewindslieden aangaande krijgszaken enig vertrouwen stelt en zich niet laat medeslepen door den onstuimigen aandrang des publieks, die bepaaldelijk tegen het bestaande stelsel van promotie gerigt is.

In het Hoogerhuis berigtte lord *Clarendon*, dat de dood des Czaars invloed zal kunnen uitoefenen op den gang der vredesconferentiën te Weenen.

(Genoemde minister is heden naar Boulogne vertrokken, om betreffende deze aangelegenheid een onderhoud te hebben met Keizer *Napoleon*).

De belangrijkste besluiten, door het Parlement heden avond genomen, zijn: de goedkeuring van verschillende begrotingen voor het leger, en het verwerpen van de motie van den heer *Rosbach*, strekkende dat het op zijn voorstel benoemde comité tot onderzoek van de oorzaken van den rampspoedigen toestand des legers in de Krim, in het geheim zou werkzaam zijn. Bij de behandeling van dat punt werd het stelsel van geheime verrigtingen voor die commissie door al de hoofden van de beide partijen bestreden. De bijeenkomsten der leden van die commissie zullen dus toegankelijk zijn voor de leden van het Parlement, doch het publiek en de drukpers zullen uitgesloten wezen.

Er is eene proclamatie der Koningin uitgevaardigd, waarbij wordt bepaald dat den 21sten deser een algemeene bid-dag zal worden gehouden, om den zegen des Hemels af te smeeken voor het leger en Zijne hulp voor de spoedige herstelling des vredes.

Lord *Lucan*, voor een paar dagen hier teruggekeerd, heeft in de dagbladen een' brief gerigt ter verdediging van zijne kavallerie-charge bij Balaclava tegen de aantijgingen van lord *Raglan*.

De heer *Layard* heeft eene redevoering gehouden voor de kiezers in het district Aylesbury, betwikk hij, gelijk men weet, in het Parlement vertegenwoordigt.

Havig heeft hij daarin de handelingen van het bestuur ge-
geest, van het ontstaan der Oostersche kwestie af tot nu toe.
Volgens hem had de Czaar nimmer prins Mentzikhoff naar
Konstantinopel durven zenden met instructiën, als waarvan
hij voorzien was, indien de graaf van Aberdeen niet aan het
hoofd van het Engelsche kabinet gestaan had, wiens staat-
kunde de Czaar zeer wel kende. Nu had een zekere partij
in het land, die van de heeren Cobden en Bright, wel onop-
houdelijk beweerd, dat men voor Turkije geen oorlog behoorde
aan te gaan, omdat dit eene despotieke mogendheid was,
maar zij, die zoo redeneerden, verloren het ware standpunt
der zaak uit het oog. Ruslands heerschebucht moest tegenge-
gaan worden, want zoo die zeventiende, zou aan de beschaving
een gevoelige slag toegebracht worden. Bovendien zijn in
Turkije sedert eenige jaren een onnoemelijk aantal hervor-
mingen tot stand gekomen, die alle van liberale gezindheid
getuigen. Men voerde dan ook geen oorlog voor de Muzel-
mannen, maar voor beginselen en voor de Christenen in Turkije.
Dit hebben de vrienden des vredes nimmer genoeg in het oog
gehouden.

Tot een ander punt overgaande, de keus namelijk van lord
Raglan als opperbevelhebber van het Engelsche leger, zoo
beschouwde hij het, met allen eerbied voor het binninlijke
karakter van dien veldheer, als eene ware misdaad, dat zoo-
veel duizende Engelsche soldaten aan dit legerhoofd tever-
trouwd werden. Hij schroomde niet voor dit zijn gevoelen
rondborstig uit te spreken. Lord Raglan toch is geen groot
veldheer; hij is reeds 70 jaren oud; sedert 30 jaren was hij
niet in werkelijke dienst, en in Spanje had hij zelfs geen
regement aangevoerd, maar was secretaris van den hertog
van Wellington, welke betrekking hem ongetwijfeld niet ge-
leerd heeft een leger op het slagveld aan te voeren.

De eerste hoedanigheden, die een veldheer moet bezitten,
zijn vastberadenheid en een vordige opvatting-geest. Deze
twee eigenschappen nu mist lord Raglan. Die veldheer bezit,
wel is waar, een aantal andere goede hoedanigheden, maar
dit neemt niet weg, dat hij aan anderen geen meer vertrou-
wen kan inboezemen, dan hij in zich zelf heeft.

In den verleden tijd heeft de aristocratie te believen. De
familie regering, tot dus verre in zwang, moest vallen, en
mannen van ware verdiensten, van welken stand ook, op
prijs gesteld en met staatsambten bezigtigd worden. Indien
een hoofd des kabinets in de samenstelling van een ministerie,
zich van zoodanige mannen omringde, dan zou hij door de
natie ondersteund worden en het krachtigste bestuur vormen,
dat Engeland immer gehad heeft.

De vergadering gaf herhaalde malen blijken van innige
goedkeuring en erkende met den heer Layard de noodza-
kelijkheid van eene radicale verandering in het stelsel der
bevoordijng bij het leger.

Daarna werd een besluit genomen, strekkende tot onder-
teekening eener petitie aan het Parlement, om daarop aan
te dringen.

In Engeland en Wales (met uitzondering van eenige
kerspelen die niet onder de algemeene armenwet staan) waren
op den 1sten Januarij j.l. 840,720 personen die van de open-
bare armbesturen, in of buiten het armbuis, onderstand ont-
vingen, dat is 2½ per cent meer dan een jaar vroeger, ter-
wijl de vermeerdering 4.7 per cent bedraagt in het aantal
werkbare bedienden.

Nadere berichten uit Melbourne van den 2den December
doen den opstand in Australië niet zoo ernstig voorkomen,
als eerst per telegraaf werd gemeld. De onlusten zijn uitge-
broken onder de goudzoekers en andere mijnwerkers te Bal-
arat en hebben, naar het schijnt, tot grond, althans tot voor-
wendsel, de bepaling van het gouvernement, dat elke goud-
delfer voorzien moet wezen van eene verlofskaart om te
mogen delfen, en verplicht is om voor zoodanige vergunning
eene zekere som gelds te betalen. De gouverneur der kolonie
geloofde niet, dat de beweging ernstige gevolgen zoude heb-
ben. Desniettemin is eene aanzienlijke krijgsmagt tegen de
opreoflingen uitgezonden en zijn in een geleverd gevecht on-
derscheidene van deze gedood en gekwetst.

Volgens berichten uit Canton van den 14den Jan., hadden
de insurgenten de keizerlijken bij Whampoa geslagen, en het
eskader genomen of vernield. Eenige Engelsche en Fransche
schepen die zich daar bevonden, waren door eenige kogels
getroffen, maar waren niet tuschen beiden gekomen.

FRANSAAR.

Omrent de reis des Keizers naar de Krim wordt niets
anders gemeld. Ofschoon er geep twijfel meer bestond om-
rent het bepaalde voornemen des Keizers, om naar het
Oosten te verrekken, is het te bezien, of het plotseling over-
lijden des Keizers van Rusland, geene geheele verandering in
den stand van zaken en dus ook in de plannen van Napoleon
III zal brengen.

De Moniteur berigt, dat Keizer Napoleon in den na-
middag van den 1sten Maart te Boulogne aangekomen is en
het kamp van Helfaut bezocht heeft.

Bij een besluit des ministers van handel en landbouw van
den 28ten Februarij is bepaald dat te Parijs van den 1sten
tot den 9den Junij aanstaande eene algemeene tentoonstelling
van binnen- en buitenlandsch vee, verbonden met eene prijs-
uitloving, zal plaats hebben. Ook voor Hollandse melk-
koeijen worden premien uitgeloot.

Gisteren is het huwelijk voltrokken tuschen den zoon
van prins Czartoryski en eene der dochters van Koningin
Maria Christina en den hertog van Rianzares.

Van den 5den. Keizer Napoleon, van het kamp van Hel-
fant terugkeerende, heeft gisteren lord Clarendon te Boulogne
ontvangen. Van deze conferentie, een gevolg van den dood
van Keizer Nikolaas, is nog niets bekend.

De Keizer is heden alhier teruggekeerd, vergezeld van den
Engelschen gezant alhier, lord Cowley.

BRUSSEL, 3 Maart.

In het Britsche Parlement is met minachting gewaagd van
de diensten der Belgische troepen in den kortstondigen veld-
togt van 1815. Dit heeft reeds aanleiding gegeven tot ernstige
tegenspraak in de Belgische Kamer der Afgevaardigden,
en tot het bekend maken van vertoogen, waarin wordt aan-
getoond, dat die blaam is geheel onverdiend. Men heeft het
ook van belang geoordeeld, om in den Senaat daarop terug
te komen, en de heer van Schoor heeft bij die gelegenheid,
den goeden naam van het Belgische leger verdedigende, aan-
gemerkt, dat dit leger zich zeer zeker krachtig zoude
doen gelden tegen elken vijand, die in het land zoude willen
binnendringen, ten einde België in zijne staatsregtelijke be-
langten te verkorten. Gisteren is dit onderwerp in den Senaat
andermaal ter sprake gebragt, en heeft de heer de Rodas
verklaard, dat hij na den roemrijken slag van Waterloo, als
kamerheer van den Koning der Nederlanden, in de gelegen-
heid is geweest om den hertog van Wellington in Z. M. paleis
te ontvangen, en uit diens eigen mond den hoogen lof te
vernemen, zoowel wegens de bejonde dapperheid van den
prins van Oranje, wiens bloed deijds, bij de verdediging
van het vaderland, op het slagveld was gestort, als ten aan-
zien van het kloekmoedig gedrag der Belgische soldaten.
Beide deze redevoeringen hebben blijkbaar teekenen van goed-
keuring verwekt.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Maart.

Donderdag avond laat ontving de Koningin-weduwe,
zuster van Keizer Nikolaas, het eerste bericht uit Peters-
burg, dat haar broeder ernstig ongesteld was. De groot-
meester Boreel werd bij H. M. ontboden, en daar de tijding
aan de vorstin te onbepaald toescheen, werd op haren last
nog in den nacht naar Petersburg gezonden om nadere bij-
zonderheden, in antwoord waarop eergisteren het voor onze
koninklijke familie zoo treffend bericht van het overlijden kwam.

Ten gevolge van dit bericht heerschte eene buitengewone
druk in deze stad. Z. M. de Koning en HH. KK. HH.
prins Hendrik en Frederik hebben zich bejverd, dadelijk
zich naar H. M. de Koningin-weduwe te begeven. Ook Z.
K. H. de prins van Oranje is gisteren van Leiden in deze
residentie aangekomen.

Gisteren zijn er brieven van rouwbeklag van de leden der
Koninklijke familie naar Petersburg afgezonden, en tevens
van gelukwensching voor Z. M. den Keizer Alexander den
Tweeden.

De opper-ceremoniemeester heeft bekend gemaakt, dat het
hof den 1.7. zal aannemen wegens het overlijden van Z. M.
Nikolaas I, Keizer aller Russen, voor den tijd van tien da-
gen geheel rouw, drie weken middelbaren rouw en twee
weken lichten rouw, met ingang van Maandag den 5den Maart.

Z. M. heeft den kolonel J. W. Wukker, laatste lijk tot

gouverneur der Koninklijke akademie voor de zee- en land-
magt te Breda, benoemd tot ridder der orde van den Neder-
landschen Leeuw.

Bij Kon. besluit van den 1sten Maart, is benoemd tot
ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en
accijnzen en entrepreneur te Amersfoort, de heer J. P. Schuiter,
thans controleur der late klasse van 's Rijks belastingen
te Kampen.

Den 14den Februarij is te Utrecht bevorderd tot doctor
in de geneeskunde honoris causa, de heer P. Bleeker, diri-
gerend officier van gezondheid bij de militaire geneeskundige
dienst in Neêrlands-Indië, te Batavia.

In deze residentie is aangekomen de heer M. Simons,
administrateur-generaal der buitenlandse zaken, tevens be-
last met de militaire zaken van het Groothertogdom Luxemburg.

ARNHEM, 3 Maart.

Dezer dagen stond voor den krijgsraad alhier terecht, ter
zake van desertie, zekere V., oud 42 jaren, geboren te Kam-
pen. Deze persoon was namelijk in het jaar 1842, terwijl hij
bij het korps lantiers te Roermond in garnizoen diende, uit
vrees voor straf, daar de termijn van een ontvangen verlof
was verstreken, over de grenzen naar België gegaan, waar
hij, door de maréchaussée aangehouden, dienst nam bij het
Fransche vreemde-legioen in Algiers. Na in Algiers gedu-
rende elf en een half jaar te hebben gediend en aldaar onder-
scheidene veldtogten te hebben bijgewoond, is hij van daar
naar het Fransche leger in de Krim vertrokken, waarbij hij
gedurende zes maanden heeft gediend. Na den slag aan de
Alma en dien bij Inkermann te hebben bijgewoond, is hij
onlangs, na expiratie van dienst, op zijn verzoek, met pas-
poort ontslagen. In Frankrijk teruggekeerd, heeft hij zich
terstond naar Breda begeven en zich aldaar als deserteur uit
onze krijgsdienst aangegeven.

Blijkens zijn paspoort en certificaat van goed gedrag, heeft
hij zich steeds goed gedragen gedurende zijne militaire dienst.
Uit hoofde van de verschillende verzachtende omstandigheden
welke er voor genoemden deserteur bestaan, heeft de krijgs-
raad hem dan ook de minste straf, eene maand geïnter-
natie, wordende hij na expiratie der straf bij het leger
ingediend voor den tijd, welken hij nog tijdens zijne desertie
te dienen had. Gemelde V. heeft een gunstig, krijgshaftig
voorkomen en een zeer gezond verstand. Hij spreekt met
veel oordeel over den tegenwoordigen oorlog in de Krim en
over den toestand van de geallieerde legers. Volgens zijn
zeggen, laat de toestand van het Fransche leger ook veel te
wenschen over en is niet veel beter dan dat der Engelschen.
Beide legers lijden het meest door de koude; dagelijks wordt
een zeer groot getal soldaten van koude verkleumd buiten
dienst gesteld. Hij roemt zeer de zorg, welke voor het
Fransche leger wordt gedragen, latende de voeding, kleeding
en het uitbetalen der soldij weinig te wenschen over. Volgens
zijn zeggen, zijn de Algerijnen moeilijker te bestrijden, maar
komen deze nog in geene vergelijking met de Russen, welke
den vijand geen oogenblik met rust laten en hen zoodoende,
zonder nog te vechten, veel schade toebrengen.

Het water in den Rijn is sterk wassende. Heden in
den vroege morgen heeft zich het ijs bij deze stad in be-
weging gesteld, doch ook even beneden dezelve weder vast-
gezet. Meer bovenwaarts zit het eveneens nog vast, ofschoon
dit van geen langen duur kan zijn.

DEVENTER, 2 Maart.

In de laatst gehouden zitting van den gemeenteraad alhier
is op de ingediende adressen van de kerkeraden der Hervormde
en Lutherse gemeenten en van het kerkbestuur der Roomsch-
Katholieke gemeente, tot het verzetten der markt, die op
den gedenktag van 's Heilands dood en voor zoo verre laatst
genoemd adres betreft, op alle heilige dagen, is, overeen-
komstig het voorstel van den burgemeester, besloten, aan de
adressanten te kennen te geven, dat de raad zwaarigheid
maakt om aan hun verzoek te voldoen.

GRONINGEN, 3 Maart.

Bij het sluiten dezer Courant was de Hollandsche post
nog niet aangekomen.

Met genoegen vernemen wij, dat aan de commissie tot
het zeemanscollege de Groninger Bendragt, waaraan is op-
gedragen om jongelingen uit den minvermogenen stand op
te leiden voor de zeevaart, van wege Z. K. H. prins Frederik
der Nederlanden eene som van f 250 is toegezonden, en dat
ook Z. M. de Koning aan die commissie, door tusschen-
komst van den minister van marine, eene mededeeling heeft
doen toekomen, ten bewijze, dat Z. M. die taak op prijs
stelt, terwijl mede van Z. K. H. prins Hendrik een schrijven
in den zelfden geest is ontvangen.

Wij vernemen dat H. M. de Koningin een prachtig
wit satijnen canapé-kussen heeft geschenken, om te worden
verloot in de loterij, die alhier ten behoeve der armen van
het R. Katholijk kerkgenootschap zal worden gehouden.

Het provinciaal gerechtshof van Groningen heeft, bij
arrest van gisteren, het vonnis, door de arrondissement-regt-
bank alhier van den 4den Januarij j.l. tegen mr. DE B. M.,
advokaat te Zwolle, gewezen, bevestigd, met veroordeeling
van beklagde in de kosten van het hooger beroep.

Gisteren middag is buiten het Kleinspoortje alhier weder-
gevonden het lijk van W. LINCKOFF, zich ook noemde
LIENARD, die sedert den 2den Jan. j.l. was vermist.
Hij had nog bij zich zijn horlogie en zijn reisgeld, maar
het pak parapluis, waarmede hij negotie zoude doen, wordt
nog vermist.

Men schrijft ons uit Schildwoude van den 3den dezer, dat
men ook aldaar getracht heeft om tot leniging van den hoogen
nood der armen gedurende dit strenge jaargetijde, een decla-
matorium in het schoollokaal aldaar te houden. Eene inter-
keuringlijst aan de huizen der ingezetenen rondgaande, gaf
aldaar blijkten dat het plan den grootsten bijval vond, heb-
bende toch de toegangkaartjes opgebracht de vrij aanzienlijke
som van 75 gulden. De opkomst van belangstellende toe-
hoorders was dan ook zeer talrijk, terwijl een achttal sprekers,
zoo door de keuze der stukken als door de voordragt, allen
aangenaam en genoeglijk deden samen zijn, dat gewis nog
verhoogd werd door de bewaetheid van bij eigen genot en
genoegen de armen niet vergeten te hebben.

Men meldt ons, dat zich binnen de gemeente Flagtwede
de in het laatstverloopen jagtseizoen zeven jagers bevonden van
behoorlijke acten voorzien, welke gedurende dien jagttijd,
volgens hunne eigene opgave, gezamenlijk hebben bemagtigd:
498 hazen, 264 patrijzen, 62 eendvogels, 33 houtsnippen,
41 korhoenders en 1 vos.

In gevolge Z. M. besluit, zijn tegen den 3den April
a.s. de lotelingen der ligting 1854 onder de wapenen geroe-
pen en zullen bij de wapenen infanterie en artillerie ½ jaar
en bij de kavallerie 1 jaar verblijven.

Wat Jenny Lind in Amerika verdient heeft.

Op het oogenblik dat de beroemde zangeres ons vader-
land bezoekt, en vermoedelijk ook in deze stad een concert
zal geven (*), zal onze lezers zeker niet onwelkom zijn de vol-
gende opgave van het getal concerten, dat JENNY LIND in
Amerika heeft gegeven en van de verbaazende geldsommen,
die zij opbragten. Ze is ontleend aan Onze Tijd, Merk-
waardige gebeurtenissen onzer dagen.

concerten	bedrag Doll. Ct.
New-York	35 286,216 64
Philadelphia	8 48,884 41
Boston	7 70,898 16
Providence	1 6,525 84
Baltimore	4 32,001 88
Washington	2 15,885 80
Richmond	1 12,285 21
Charleston	2 10,428 75
Havanna	3 10,436 04
New Orleans	12 87,646 12
Natchez	1 5,000 00
Memphis	1 4,589 66
St. Louis	5 30,613 87
Nashville	2 12,034 80
Louisville	3 19,429 50
Madison	1 3,798 25
Cincinnati	5 44,242 13
Wheeling	1 5,000 00
Pittsburg	1 7,210 68
Totaal	95 712,161 34

(*) Wij maken onzen stadgenooten bij dezen opmerkzaam, dat
de lijst van loten reeds voorligt in het concerthuis in de Poelstraat.
Reeds is tijds voor zoveel kaartjes getekend als er personen in de
concertzaal kunnen plaats krijgen. Die ons JENNY LIND wil hooren,
haast nu.

d. i., de dollar berekend tegen f 2,50 Nederlandsch, de som
van f 1.780.403.35.

Daar zij evenwel niet voor eigen rekening deze concerten
gaf, maar een contract had gesloten met den heer BARNUM,
te New-York, ontving JENNY LIND van deze som slechts
176,675 09 dollars, terwijl het overige, ten bedrage van
535 486 25 doll., kwam ten voordeele van genoemden speculant.

Behalve genoemde concerten, gaf miss LIND nog onder-
scheidene ten voordeele van armen en liefdadige instellingen,
die niet minder druk werden bezocht.

Als een bewijs van de hartstogtelijke begeerte, die de Noord-
Amerikanen aan den dag legden om de vermaarde zangeres te
hooren, vermelden wij alleen, dat in den beginne voor entree-
biljetten op publieke veilingen tot 650 dollars toe werden
besteed.

In Amsterdam zal JENNY LIND geven 4 concerten, en een
5de voor de armen. Het eerste concert aldaar heeft ongeveer
f 6,000 opgebracht.

Boekdrukkerij.

Voor al is in den laatsten tijd bijzonder opmerkelijk de toe-
name van persen, en de ronsachtige werkzaamheden, die zij
voortbrengen. Hoe geregeld toch moet al het verschillende
werk geordend zijn, b. v. van de Times, die meer dan
200,000 letters bevat en toch in weinige uren gezet en ge-
drukt wordt! De grootste drukkerij, die ooit bestaan heeft
en die in alle opzichten kolossaal mag heeten, was die van
Clowes te Londen, die in de week dikwijls een half miljoen
vellen van 16 bladzijden drukte. Maar men treft ook op het
vaste land vele groote drukkerijen aan, vooral die, waar
men ook stereotyp-uitgaven bezorgt. Zoo kan de Oosten-
rijksche staatsdrukkerij jaarlijks 20 miljoen vellen le-
veren. Zij bezat in 1850 reeds 6 snel- en 18 handpersen,
eene schriftgieterij met galvano-plastische toestellen, ma-
schines om te glanzen, te slijpen, kleuren te wrijven, te was-
chen enz. Behalve deze drukkerij heeft Wapen er nog 22,
met 33 snel- en 91 handpersen. In Saksen zijn meer dan
100 boekdrukkerijen, waarvan er 26 alleen in Leipzig be-
staan, met 210 persen. In de Pruisische staaten waren in 1810
616 en in 1837 reeds meer dan 900 persen werkzaam. Men
schatte eenigen tijd geleden geheel Duitschland op 400 snel-
persen. — Waarlijk, toen de boekdrukkunst en dus in het
algemeen het drukken als bij toeval werd ontdekt, zou nie-
mand zich zulk eene hooge vlugt van die kunst zelfs hebben
durven voorstellen! De eerste snelpers, eene inbrigit,
waarmede thans per uur duizend en meer exemplaren wor-
den afgedrukt, werd in het jaar 1814 door den Duitscher F.
König vervaardigd. Zonder zulk een toestel zou het onmo-
gelijk zijn, zulk goedkoop drukwerk te leveren en daarbij in
zoo korten tijd als wij zoowel elders als in ons vaderland zien
gebeuren. — Het bekende Conversations Lexicon van BROCK-
HAUS in Leipzig, waarvan bij den 9den druk eene oplage
van 30,000 exemplaren noodzakelijk was, en die, vóórdat de-
zelve was uitverkocht, nog door een tienden druk werd opge-
volgd, zou zonder snelpers ons zeker oneindig meer hebben
gekost dan f 36 voor 15 boekdeelen, die elk op zich zelf
weder met ettelijke deelen onzer romans in uitgebreidheid van
inhoud gelijk staan.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 6 Maart. Gisteren voormiddag had in het lokaal
der societeit de Harmonie alhier de aanbesteding plaats van het bou-
wen van een gebouw, waarin groote concertzaal, societeit en biljart-
zaal, kasteleinswoning, enz. te Groningen, met al de daartoe
benodigde materialen, werkloonen, enz. Hierop waren ingekomen
6 inschrijvingsbiljetten, door aannemers allen binnen de stad Groni-
ngen woonachtig. De laagste inschrijver was W. MULDER, voor
f 63,600. De laagste inschrijver is onmiddellijk door de uitschrijvers
bedankt, uit hoofde de door hem ingeschrevene som de begroeting
verre overtrof.

Verder werd door heeren curatoren der hoogeschool alhier, in het
Akademiegebouw, bij enkele inschrijving, onder nader goedkeuring
van het ministerie van binnenl. zaken, aanbesteed:

Het doen van eenige herstellingen aan en het dagelijks onder-
houden van de Akademiegebouwen te Groningen, met bijleve-
ring der daartoe benodigde materialen, van den dag der goed-
keuring af tot en met ultimo December 1855.

Hierop zijn 7 inschrijvingsbiljetten ingekomen, het laagste van
C. Baring, alhier, voor f 2393.

Biedelijk werd nog, in het provinciehoofis alhier, onder nadere
approbatie, bij enkele inschrijving, aanbesteed: Het leveren van
materialen tot de herstellingen van de Provincie Groningen in 1855, in twaalf per-
ceelen, als: perceel I. Weg van Onderdendam naar Uithuizen, 2
inschrijvers, laagste J. P. Takens, te Uskwerd, f 2247. Perceel IV.
Weg van Groningen naar Stroobos, 2 inschrijvers, laagste H. Wis-
ringa, te Noordhornertolhek, f 2420. Perceel IX. Weg van Win-
schoten naar de Morje, 2 inschrijvers, laagste H. J. Hillinga, te
Winchoten, f 1075. Perceel X. Weg door Uithuizenmeeden; inge-
schreven door J. P. Takens, te Uskwerd, voor f 688.

Kerknieuws.

LETTELBERT, 4 Maart. Nadat de gemeente van Lettelbert en
Rnumatil bijna drie jaren herderloos was geweest, had zij heden het
voortregt, de bestaande vacature weder vervuld te zien, doordien
onze nieuwe leeraar D. F. Thiene tot onzer aller blijdschap in ons
midden verscheen en heden voormiddag in de H. Bediening onder
ons bevestigd werd door z. eew. behuwd broeder, dr. U. J. Huber,
pred. te Weijert, welke naar aanleiding van 1 Kor. 16: 14, de
bevestigingsrede hield. Des namiddags aanvaarde de bevestigde
leeraar zijne dienst onder ons met eene hartelijke en treffende leer-
rede over Col. 1: 28. Met zichtbare belangstelling werd de plegtig-
tigheid van dezen voor onze gemeente zoo lievelijken dag door eene
talrijke schare bijgewoond.

LEIDEN, 2 Maart. De kerkeraad der Ned. Herv. gemeente al-
hier, heeft uit het onlangs bekend gemaakte zetal van heeren pre-
dikanten, heden het volgende drietal geformeerd: dd. van Loon,
te Zwolle; Brouwer, te Oud- en Roodkerk, en de Keyser, te
Arnhem.

Beroepen als predikant te Hoenderloo (klassis Arnhem) jhr.
W. F. Trip van Zoudlandt, kand. bij het prov. kerkbestuur van
Overijssel.

Te Ferwerd is beroepen bij de Chr. Afgeach. gemeente, de
welaar, heer van Goor, te Sneek.

De welaar, heer Abels, te Zevenhuizen, heeft voor het be-
roep naar Stroobos bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

WEENEN, heden, 6 Maart.

Van de Krim wordt hier de gewigtige tijding aange-
bragt, dat de grootvorst Michael (jongste zoon van den
overleden vorst) voor Sebastopol is gedood. Dit berigt ver-
eischt alsnog alleziens nadere bevestiging.

De jeugdige Keizerin van Oostenrijk is heden van eene
dochter bevalen.

PARIJS, heden, 6 Maart.

Hier loopen geruchten, dat een wapenstank zal worden
gesloten.

EFPECTENREKEN.

Amsterdam, heden, 6 Maart.

	Slotkoers
NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt. 61½
Dito Dito	" 3 " 73½
Dito Dito	" 4 " 90½
OOSTERRIJK Metalliek	" 5 " 65½
Dito Nieuwe Litt. B.	" 5 " 74½
Dito Dito 1854	" 5 " 74½
Dito 1851 en 1852	" 5 " 82½
Dito Nation. Metall.	" 3 " 68½
SPANJE Onbep. St.	" 1 " 18½
Dito Binnel.	" 3 " 81½
PORTUGAL	" 3 " 86½
RUSLAND Obl. Hope 1798 en 1816	" 5 " 100½
Dito Dito 1828 en 1829	" 5 " 100
Dito bij Hope	" 4 " 75½
Wisselkoers op Londen	2/m... f 11.67
Dito	sig... - 11.77

LONDEN, heden, 6 Maart. Consols 93.

(Ingezonden.)

HOOGESAND, 2 Maart 1855.

Men verneemt dat eene missie van 's bestuur der vereeniging:
Plaatselijk Nat., inhoudende het bescheiden verzoek, hetzelfde een
gering subsidie te willen verleen voor een door de partikuliere
liefdadigheid op te rigten bewaarschool ten dienste van de kinde-

KANDEUR is Amsterdam in de **Indische**
Stad **Hortely**.

Al wie iets te VORDEREN heeft van of SCHULDIG is aan GEEST MEKTERS HOUTMAN, over leden te Sappemeer, den 19-ten Februarij 1855, wordt verzocht daarvan Opgeve of Betaling te doen vóór den 1sten April 1855, ten Kantore van den Notaris

N.B. Mr. C. HARTMAN BUSMANN. De Kamp LAND, te Spitsbergen, groot 96 R. 50 E., zal zoodra mogelijk Verkocht worden.

De DIRECTIE van den STRAAT- WEG van WINSUM naar GRONIN GEN maakt bekend, dat bij doorgaand DOOR WEIDER de genoemde Weg telkens zal zijn GESLOTEN voor alle Wagens met Vracht BELAÏEN.

M. SICTERMAN VAN DE BRAKE. T. I. VAN IJDEKINGE. J. KEIZER.

Mr. W. LAMANTRIIP. Notaris te Groningen, zal, op HEDEN WOENSDAG den 7den Maart 1855, des avonds te 6 uur, ten Huize van T. GRAALMAN, in de Nieuwe Boteringestraat alhier, publiek, voor een jaar verhuuren, om te Hooijen of Weiden: pl. m. 16 Bunders kostelijk GROENLAND, van den Heer Burgemeester J. VELTMAN, gelegen te Adorp; — en voorts nog: pl. m. 2½ Bunders best GROENLAND, van den Heer Collecteur G. DE BOER, gelegen in 3 stukken ten Zuiden aan het Reidsloep, buiten de Boteringepoort, te Groningen.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 7den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, te Groningen, voor den tijd van één Seizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 26 B. uitmuntend OUD GROENLAND, gelegen buiten de Boteringepoort te Groningen, toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer C. BACKHAUS, in perceelen, om te Hooijen en te Weiden; — en II. ongeveer 2 B. best OUD GROENLAND, gelegen onder Huisen, gem. Adorp, om te Weiden, toebehoorende aan Meijvr. de Wedv. en Erven wijlen B. VAN DER HAAR.

Ten overstaan van Mr. J. J. CREMERS, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 8ten Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te Groningen, voor één Seizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 3 Bunders LAND, gelegen achter de Helling; 3½ B. LAND, ten Westen het Laantje; 6½ B. LAND, achter de Rijkampen; 8½ B. LAND, ten Westen den Weg achter de Rijkampen, en 5 B. LAND, in den Paddepoel gelegen; alles om te Weiden; toebehoorende aan den Heer Mr. J. H. QUINTUS.

Ten overstaan van Mr. J. J. CREMERS, Notaris te Groningen, zullen publiek worden verhuurd: Op Donderdag den 20sten Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te Groningen; Ongeveer 11 B. LAND, gelegen aan den Korreweg, en ongeveer 5½ B. LAND, gelegen aan den Jacobijneweg, toebehoorende aan Jhr. Mr. J. W. QUINTUS, en ongeveer 7½ B. LAND, gelegen bij Noorderhoogebrug, toebehoorende aan den H. W. Geb. Heer Mr. J. C. F. Baron D'AUNIS DE BOUQUILL; en

Op Vrijdag den 30sten Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. G. BRUGMA, buiten de Heerepoort te Groningen: de LAN DERIJEN, gelegen aan den Stads Singel, groot ongeveer 18 Bunders, bestaande uit 18 perceelen, van Mr. J. W. QUINTUS; alles voor één Seizoen, in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op VRIJDAG den 9den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te Groningen, voor den tijd van één Jaar seizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 50 Bunders uitmuntend LAND, gelegen in den Paddepoel, toebehoorende aan Meijvr. de Wedv. F. GERMS, en zulke in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op ZATURDAG den 10den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te Oosterhoogebrug, voor één Seizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 40 Bunders LAND, gelegen te Euvelgunne, toebehoorende aan den Heer J. HOMMES. Ongeveer 17 Bunders LAND, gelegen te Euvelgunne, toebehoorende aan den Heer D. VAN HOUTEN. Ongeveer 5 Bunders LAND, gelegen onder Noordijk bij de Plaats van C. P. VAN DIJEN, en het GRASOEWAS van den Euvelgunter Weg; alles in perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op ZATURDAG den 24sten Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. H. HUTHOF, aan de Grootse Markt aldaar, publiek worden verkocht: I. De EIGENDOM van ongeveer 3½ B. LAND, gelegen buiten de Siemtilpoort te Groningen, wordende bij den Heer J. KRAUS en Meijvr. onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 20—00.

II. De EIGENDOM van ongeveer 5 B. LAND, mede aldaar, wordende bij den Heer H. v. D. LAAN en Meijvr. onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 78—00.

III. De EIGENDOM van ongeveer 5 B. LAND, mede aldaar gelegen, wordende bij G. A. HEITERINK en A. H. SMIT, Ebel, onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 78—00.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 3½ B. GROENLAND, gelegen bij Oosterhoogebrug, onder Noordijk, wordende bij H. G. BOER en T. C. NIEBOER, Ebel, onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijks op Midw. versch. huur van f 70—00.

V. Een VROUWEN ZITPLAATS, in de Akerk te Groningen, no. 105.

VI. Een VROUWEN ZITPLAATS in dezelfde Kerk, no. 487.

VII. De EIGENDOM van 67 R. 70 E. LAND, gelegen te Delfzijl, wordende bij Dr. G. W. KRAMER onder vaste beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 10—00.

VIII. De EIGENDOM van 78 R. 90 E. LAND, te Hoogbe, mede aldaar gelegen, wordende bij J. W. WES- TERLOO en Yr. onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 10—00.

HOOGST BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING TE LEIDEN.

Door de Boekhandelaren C. C. VAN DER BEEK en E. J. BRILL, te Leiden, zal den 12den Maart en vijf volgende dagen worden verkocht: de rijke BIBLIOTHEEK van wijlen den Wel-Ed. Heer H. C. C. C. Heinewardt, welke de kostbaarste en vele hier te lande nog zeldzaam voorkomende Boeken over de Natuurkundige Wetenschappen bevat, voornamelijk wat aangaat de Geologie, Algemeene Natuurlijke Geschiedenis en vooral de Botanica, welk laatste gedeelte zoo volledig mogelijk is, terwijl het gedeelte Zoölogie, ofchoon niet zoo uitgebreid, echter eene zelden zoo voortkomende Verzameling oplevert. — Voor de Beoelenaars van andere Wetenschappen is deze Bibliotheek mede zeer merkwaardig, door het groot aantal van de beroemde Pictoresque Reizen, welke er in gevonden worden, alsmede om de bijna geheel volledige Verzameling van Werken over de TAAL-, LAND- en VOLKENKUNDE, HANDEL enz. van Neerlandisch Indië, benevens Land- en Zeekaarten, zoo wel getekend als gegraveerd, als om de Werken van AKADEMIE en GELEERDE GENOOTSCHAPPEN, GRIEKSCHE, LATIJNSCHE en HEINENDAAGSCHE FRAAIE LETTEREN, GESCHIEDENIS, BIOGRAPHIEN en BIBLIOGRAPHIE.

Alles breedvoerig vermeld in den Catalogus, welke alom verkrijgbaar is.

De Heer S. MEIJER, in het On-Paviljoen te Schagen, die van zijne jeugd af aan afgeeft spijsvertering en daardoor ontstane onophoudelijke maagpijnen sukkelde, begon op aanpak der Vrouw van onzen Goudsmid, MAARTJA ROGGVEKEN, geb. SMIT, van welke wij onlangs melding maakten, de REVALENTA ARABICA te gebruiken.

Z. Ed. kocht bij mij den 24sten November l. l. eene bus van f 2.—, den 7den Dec. eene a f 3½ en den 20sten derzelfde maand eene van f 8.— Volgens zijne eigene verklaring, heeft Z. Ed. gedurende zijn gehele leven geen zoo grooten eelust en goede spijsvertering gehad als thans, en acht zich tevens zoo goed als hersteld van die on-aangename gewaarwordingen en smartvolle maagpijnen, welke van slechte spijsvertering, eene algemeene kwaal hier te lande, onafschiedelijk zijn.

Meer andere merkwaardige gevallen, die mij bekend zijn geworden, zal ik u een' volgende keer mededeelen. Mogen lijdende natuurgenoeten deze mededeelingen lezen en se zich ten nutte maken, om zich van eene gewone herstelling te verzekeren.

Schagen, 21 Februarij 1855.

DU BARRY'S REVALENTA ARABICA is zonder twijfel van alles wat de Mensch nuttigt het gezondste Voetel. Licht verteerbaar, bloedversterkend en geregeld op de functies werkende, is zij voor gewonden en zieken een' schat. Wie se slechts te vóór gebruik, zal ondervinden, welke goede uitwerking zij op de gezondheid en op de gemoedsstemming heeft, en op een' eenvoudigen, kielijk overtuigen, hoe zij, op den duur gebruikt, het ligchaam krachtig en sterk maken moet.

Zij is voedzaam, krachtgevend, en goedkoop dan de meeste voeding-middelen, daar men van een lepel vol een geheel bord soep maakt. Bij onpasselijkheden ten maagziekten van minder belang gebruikt men ze alleen als ontbijt; bij ingeworrelde kwalen en ernstige ziekten moet zij zoo dikwijls als mogelijk andere maaltijden vervangen, en daartoe kan zij afwisselend toegeerd worden zoo als de gebruiks-aanwijzingen aangeven.

De prijs is: 1 f 2 f 5 f 12 f } Kleine, minder voordeelige bussen om er de proef mede te nemen, kosten 87½ Cent.

Te Amsterdam in het VERKOOPHUIS; te Appingedam bij S. RITZEMA; te Assen bij H. P. A. v. GORCUM; te Delfzijl bij A. W. C. KEIJZER; te Groningen bij G. RIKKERS en M. GAASBEKK; te Hoogbe bij F. M. DIKEMA; te Noordbroek bij W. B. TENINGA; te Pekela bij J. T. FELDORRUGGE; te Stads-Kanaal bij H. KREKEL; te Steenwijk bij K. TIMMERMANS; te Veendam bij S. SAVENIE; te Winchoten bij G. WASMAN, en in de bekende Dóts in de andere Steden.

Mr. J. J. DESITTER, Notaris te Groningen, gedenkt, op ZATURDAG den 10den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek, voor één Seizoen, in perceelen, te verhuuren: Ongeveer 1 B. TUINGROND, gelegen ten Zuiden van Halfwegsmolen, aan het Trekpad, buiten de Ebbingepoort, bij Groningen, toebehoorende aan de Weduwe en Erven R. G. BROEKSEMA; benevens eene BEHUIZING met STALLING en SCHUURTJE, V 20, met p. m. 4 B. TUINGROND, alles staande en gelegen buiten de Boteringepoort, aan de Straat, Westzijde, wordende door J. G. VAN T'LOO in huur bewoond en gebruikt.

WOENSDAG DEN 14DEN MAART 1855, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en in de Behuizing, staande aan den Singel te Groningen, bewoond door den Koopman J. ALDERSHOFF, publiek worden verkocht: Onderscheidene nette MEUBELSTUKKEN GOEDEREN, waaronder MAHONIEHOUTEN SE GRETAIRE, DITO BUREAU, STOELLEN, TAFELS, SPIEGELS, PENDULE, PORSELEIN GLAS- en AARDWERK, KOPER, TIN- en BLIKGOEDEREN, KAGCHELS, ENZ.; mitsgaders eenige WINKEL GOEDEREN.

J. H. GEERTSEMA, C.z., Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, zullen, op WOENSDAG den 14den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedv. P. BIJMA, buiten de Apoort te Groningen, voor den tijd van één seizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 9 Bunders GROENLAND, gelegen buiten de Apoort te Groningen, toebehoorende aan de Weduwe P. BIJMA. In perceelen, om te Weiden of te Hooijen.

Zaterdag den 10den Maart 1855, 's morgens te 10 uur, ten Huize van JAN HIPKES NIJBOER, te Zuidlaarderveen, Gemeente Zuidlaaren: **PUBLIEKE VERHURING**

van een BOERENPLAATS te Kie Windweer, Gemeente Hooge sand, Westkant, bestaande in een HUIS, nieuw gebouwd, met ruim 15 Bunders best LAND, herkomstig van de Wedv. H. W. MEURSING, o. v., te Hoogezand. Nota. Mr. C. E. KNIPHORST.

Mr. H. J. OFFERHAUS, Notaris te Delfzijl, zal, als lasthebbende van zijne MEESTERS, op DONDERDAG den 15den Maart 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STREEG, te Delfzijl, publiek veilen en verkoopen: I. Het wél opkierhouden en sterk gebouwd **NEDERLANDSCH KOPESCHIP** genootend **UDONIA**, groot 138 Zwaarten, thans liggende in de Haven van Delfzijl, en naar bevelen geweest door het Scheepstribunaal te C. EILTS.

II. De SCHEEPSTIMERWERF, genoemd **CONCORDIA**, met deszelfs EINHULLING, BEHUIZING, SCHUREN en verdere ANNEXEN, zeer gunstig gelegen aan het Kanaal nabij Delfzijl, onder Farmans.

De Vell-Conditiën, alsmede de Inventaris van het Schip, zullen bij tijde ter inzage liggen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar dienaangaande nader onderrigt is te bekomen.

Na bekomen autorisatie, zal binnen kort, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek worden verkocht: Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. B. no. 145, met de VASTE, ALTOOSDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERRENDEN REKLEMMING van 29 B. 34 R., 30 E. LAND, doende jaarlijks tot eene vaste huur van f 120—00, staande en gelegen te Farmans, liggende van gemeld Land ongeveer 2 B. ongescheiden in de Plaats van E. KUBBINGA, waarvan door den Meijer dier Plaats jaarlijks moet worden betaald eene vaste huur van f 6—00; alles toebehoorende aan G. MENSINGA TAAIJ en zijne Kinderen. Mr. H. J. OFFERHAUS, Not.

TE HUUR, TEGEN DEN 1STEN MEI: Een rechte BOVENKAMERS met gerijde lijchaden, bij F. SLEUTELAAR, in de Argemunt.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene nieuw vertimmerde BEHUIZING, lett. N. no. 44, in de Nieuwe Ebbinges raan te Groningen, zijnde van ouds eene BROEDBAKKERIJ. Te b. vragen bij N. WIJS HOLT.

AAN DE MACHINELE WOLSPINNERIJ DER FIRMA **VERSCHUER & KLEINER IN CO.,** te Groningen, kan men GERANDE WOL van alle soorten gesponnen krijgen, tot billijke prijzen, doch niet minder dan bij partij van 25 N. 18. Ook de aldaar 1 draads SAJET tot VIJFSCHACHTVERVERIJ te bekomen, mits die minder dan bij 10 N. 1.

G. G. Bakker, tusschen de beide Markten, te Groningen, heeft dat hij tot den 1sten April blijft UITVERKOOPEN het restant van zijn assortiment LAN- en andere STOFFEN, tot zeer voordeeligen prijs. Verkoekt tevens allen, die nu te lande digd zijn, vóór den 1sten April BETALING te doen.

Bij C. Draper, buiten de Heerepoort, zijn te bekomen: Echte HOLLANDSCHE TUIN ZADEN en PEULVRUCHTEN, en bij teeval in HUCH: eene nette BEHUIZING, aangenaam gelegen aan den Heereweg, voorzien van vele GERIJFELIJKHEDEN.

De ondergeteekende, zijne GOUVERNEUR SILVERAFFAIRE na eene bijna veertigjarige uit oefening thans aan zijn Zoon, H. BAREND, hebbende OVERGEDRAGEN, dien hij als zijnen Opvolger aanbeijelt, zoo bedankt hij bij dezen alle zijne Begunstigers voor het in hem gestelde vertrouwen en beveelt zich in het Vak des **BOERHANDELS** voortdurend in ieders gunst. VEENDAM, 24 Februarij 1855.

P. A. BAREND.

Bij de OVERNEMING van overgenomen **GOUD- EN ZILVERAFFAIRE,** die ik ten Huize mijner Onders, in de Kerklaan alhier, gedenkt uit te oefenen, beveel ik mij in ieders gunst aan, belovende eene goede behandeling. VEENDAM, 24 Februarij 1855.

HERMAN BAREND.

Bij S. A. Cohen, in de Oude Kijk-in-'t-Jaarsraat, bij wien ik de eerste Week der 5de Klasse op No. 12005 vercocht is de **KAPITAAL PRIJS** van 50,000 GL., is wederom in de 4de Week, op No. 7559, waar van hij 2/10 had, de **PRIJS** van 1000 GL. met de **KAPITAAL PREMIE** van 20,000 GL. getrokken.

Hij r kommandeert zich ten vriendelijkste, tot het leyeren van LOTEN in 1855 en 1856 voor de aanstaande 5de Week, welke begint te trekken op ZONDAG den 10den April 1855.

Lot Wel! Er wordt gevraagd: Een vlieg- en LETTERZETTER, van de PROTESTANTSHE GODSDIENST, voorzien van Bewijzen van goed Gedrag. Adres, met franko Brieven, gem. lett. B, bij de Weduwe M. VAN DEN BOSCH, te Leeuwarden, Proprietar Drukkerij van Friesland.

TEGEN MEI WORDT VERLANGD: een bekwaam GRUTTERBANECHT, liefst g-huwd, met goede Gemeinschriften voorzien. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Een HUIS- en RIJtuig- SCHILDERERS KANTOOR, zijn Werk grondig verstaande (voornamelijk in het Rijtuigvak) aan dadelijk geplaatst worden bij W. R. TIDDENS.

Ondergeteekende verlangt, met Mei aanslaande, in zine **TAFELS- en KRUIDENERS AFFAIRE** één BEDIENDE. Adres, onder trep bij Brieven, bij WINSCHOTEN, Maart 1855.

D. F. THOLEN. Te Groningen, bij de Erven G. M. van BOLHUIS HOUTAAR.